

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพระราชดำริด้านสาธารณสุขบ้านห้วยเตือ

หมู่ที่ 5 ตำบลป่าแป๋ ปี 2569

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดโรคฮันตาไวรัส

สนับสนุนโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน

หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักถึงปัญหาการระบาดของโรคคอพอก เนื่องมาจากการขาดสารไอโอดีน ทั้งจากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข และจากการที่พระองค์ทรงพบเห็น ในระหว่างเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเด็กนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีพระราชดำริที่จะดำเนินการ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหานี้ โดยเสริมการทำงานของกระทรวงสาธารณสุข โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๓ โดยคาดหวังว่า หากมีการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องแล้ว ก็จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาระบาดของโรคคอพอกในประเทศไทยโดยรวมได้

กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข จัดงานวันไอโอดีนแห่งชาติ เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ต้องการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีนในหมู่คนไทยจากผลการสำรวจปริมาณไอโอดีนในปัสสาวะของหญิงตั้งครรภ์และความครอบคลุมเกลือไอโอดีนที่มาตรฐานระดับครัวเรือน ถึงแม้จะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเล็กน้อย แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกยังอยู่ระดับที่ไม่น่าไว้วางใจจึงยังต้องเพิ่มยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานและต้องมีการทำอย่างต่อเนื่องให้ประชากรในพื้นที่ได้รับสารไอโอดีนเพียงพอกับความต้องการของร่างกายโรคขาดสารไอโอดีนเป็นปัญหาสาธารณสุขทางด้านโภชนาการที่สำคัญ เป็นต้นเหตุที่พบมากที่สุดของภาวะปัญญาอ่อนซึ่งป้องกันได้ พบได้ในทุกกลุ่มอายุ แต่จะมีผลร้ายแรงชัดเจนในทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จนอายุ 2-3 ปี โดยมี ผลลดความเฉลียวฉลาด หรือไอคิวของเด็กได้ถึง 10-15 จุด ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยปกติร่างกายต้องการสารไอโอดีนทุกวัน วันละ 100-150 ไมโครกรัม ในส่วนของหญิงมีครรภ์หากขาดสารไอโอดีนจะทำให้ทารกตายตั้งแต่อยู่ในครรภ์หรือแท้งหรือพิการตั้งแต่กำเนิดเด็กที่เกิดจากแม่ที่ขาดสารไอโอดีนมีโอกาสที่จะเป็นปัญญาอ่อน เป็นใบ้ ช่วยตัวเองไม่ได้กลายเป็นเด็กเอื้อ ส่วนในเด็กวัยเรียนที่ขาดสารไอโอดีนจะส่งผลให้เรียนรู้ช้า เฉื่อยชา เป็นคอพอกเพราะสารไอโอดีนมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาสมองทารกที่อยู่ในครรภ์ต้องการสารไอโอดีนจากการดื่มน้ำและการเพิ่มขนาดเซลล์สมองและช่วยสร้างโครงข่ายใยประสาทที่ต่อเชื่อมถึงกันสร้างปลอกหุ้มเซลล์ใยประสาทอย่างต่อเนื่อง ส่วนในวัยผู้ใหญ่หากขาดสารไอโอดีนจะทำให้กลายเป็นคนเชื่องซึม เฉื่อยชาประสิทธิภาพการทำงานลดลง

ภาวะขาดสารไอโอดีน เป็นภาวะโภชนาการที่เกิดขึ้นกับประชากรทั่วโลกและเป็นสาเหตุที่พบบ่อยที่สุดของภาวะปัญญาอ่อนและความเสียหายต่อสมองที่ได้รับสารไอโอดีนไม่พอของหญิงตั้งครรภ์ จะส่งผลให้เกิดความด้อยของสมองในทารกและเด็ก รวมทั้งสภาพร่างกายแคระแกร็นและมีความเสี่ยงต่อการแท้งบุตรสูง ส่วนเด็กที่ไม่ได้รับสารไอโอดีนเพียงพอจะมีสมองและร่างกายที่เติบโตช้ากว่าปกติ ซึ่งอาจส่งผลทำให้หยุดการเจริญเติบโตและมีส่วนทำให้ไอคิวของเด็กต่ำลง อาการผิดปกติเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถป้องกันได้ เพื่อขจัดโรคขาดสารไอโอดีนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็กไทยด้วยการส่งเสริมการบริโภคเกลือ ไอโอดีนในระดับชุมชนให้ทุกครัวเรือนได้บริโภคเกลือไอโอดีนที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ ดังนั้นชุมชนบ้านห้วยเตือ ได้ตระหนัก

เห็นความสำคัญของการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนที่ต่อเนื่อง และเฝ้าระวังติดตามอย่างมีคุณภาพ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน เพิ่มไอโอดีน เพิ่มไอคิวซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชน องค์กรในระดับหมู่บ้านเกิดความเข้าใจ และร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งจะส่งผลให้โรคขาดสารไอโอดีนลดลง จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี ให้มีพัฒนาการสมวัย
3. เพื่อรณรงค์ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในครัวเรือน
4. เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับการเสริมไอโอดีนอย่างเพียงพอ

เป้าหมาย

ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนและพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี มีพัฒนาการสมวัยและหญิงตั้งครรภ์ได้รับการเสริมไอโอดีนอย่างเพียงพอ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดทำแผน / โครงการ
2. ประชุมผู้เกี่ยวข้อง/อบรมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย
3. ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน การส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี ให้มีพัฒนาการสมวัยและจัดกิจกรรมรณรงค์
4. ประเมินผลการดำเนินโครงการ
5. รวบรวมและสรุปผลการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนเมษายน 2568 – สิงหาคม 2569

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 5 บ้านห้วยเตี๋

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นายพนม โกลีโรจน์รัมย์

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายพนม โคมลโรจน์รัมย์)

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่ บ้านห้วยเตี๋ย

(ผู้ขอรับการสนับสนุน)

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายจันทน์ ขจรศักดิ์ศรี)

ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายกิตติภูมิ สวาสศิญาติ)

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(นายสมชาย จักขุวิน)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

(แบบประมาณการค่าใช้จ่าย)
รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายแนบท้าย
โครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน

ลำดับ	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน(บาท)
1	ค่าอาหารกลางวัน(60X40)	2,400บาท
2	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม(30X40คนX2)	2,400บาท
3	ค่าตอบแทนวิทยากร(500X3คน)	1,500บาท
4	ค่าจัดซื้อเกลือไอโอดีน	3,200บาท
5	ค่าป้ายโครงการ	500บาท
รวม		10,000บาท

(ตัวหนังสือ) (.....หนึ่งหมื่นบาทถ้วน.....)

หมายเหตุ   ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้

แบบรายงานผลการดำเนินงาน

ภายใต้งบประมาณสนับสนุน องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

ชื่อโครงการ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน

ระยะเวลาดำเนินการ มกราคม – สิงหาคม 2568

ผู้รับผิดชอบโครงการ นายพนม โกมลโรจน์รัมย์

การได้รับการสนับสนุน

หน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุน	การสนับสนุนที่ได้รับ (งบประมาณหรือทรัพยากรอื่นๆ)	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนที่ได้รับ (เพียงพอ/เหมาะสมหรือไม่)
-องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋	-	-เพียงพอและเหมาะสมควรกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ เช่น สถานที่ วิทยากร
-อบต.ป่าแป๋ -ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการ	-วิทยากร -วัสดุอุปกรณ์	-เพียงพอและเหมาะสม

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงโครงการร่วมกับผู้นำในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ มกราคม 2569

ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมเป้าหมายที่กำหนด		กิจกรรมเป้าหมายที่ ทำจริง	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เข้า อบรม
กิจกรรม	จำนวน		
- คณะกรรมการหมู่บ้าน - ผู้นำชุมชน	30	26 (ร้อยละ 86.66)	- ให้กลับไปชี้แจง ในที่ ประชุมของแต่ละหมู่บ้าน - ชุมชนมีการตื่นตัวโดยมี อบต. ผู้นำชุมชนร่วม ประชาสัมพันธ์

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่2 อบรมเรื่องเด็กฉลาดสร้างได้ด้วยไอโอดีน

ระยะเวลาดำเนินการ 28 สิงหาคม 2569

ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด		กลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมจริง	ข้อคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
กลุ่ม	จำนวน		
-ผู้เข้าร่วมโครงการ	30คน	26คน (ร้อยละ 86.66)	เห็นสมควรให้มีการอบรมเป็นประจำทุกปี เพราะช่วยให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนและรู้ข้อดีข้อเสียของการขาดสารไอโอดีน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่3 การจัดทำอาหาร

ระยะเวลาดำเนินการ 28 สิงหาคม 2569

ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด		กลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมจริง	ข้อคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
กิจกรรม	จำนวน		
-จัดทำอาหารกลางวัน และอาหารว่าง	(80x30) (30x30x2)	(80X26) (ร้อยละ 86.66)	-

กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่4 การอบรมให้ความรู้

ระยะเวลาดำเนินงาน 28 สิงหาคม 2569

ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด		กลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมจริง	ข้อคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
กลุ่ม	จำนวน		
-วิทยากรให้ความรู้ใน การอบรม	3ชั่วโมง	3ชั่วโมง	ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความ เข้าใจ และทักษะในการควบคุม ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนและรู้ ข้อดีข้อเสียของการขาดสาร ไอโอดีน ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการ ควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี มี พัฒนาการสมวัยและหญิงตั้งครรภ์ ได้รับการเสริมไอโอดีนอย่าง เพียงพอ

สรุปผลการอบรมโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน(บ้านห้วยเตือ)

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าอบรมทั้งหมด 26 คนในพื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านห้วยเตือ จากการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนในช่วงเดือน เดือนมกราคม-สิงหาคม 2569พื้นที่บ้านห้วยเตือ ได้ดำเนินการจัดการอบรมให้ความรู้ให้กับผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนและพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี มีพัฒนาการสมวัยและหญิงตั้งครรภ์ได้รับการเสริมไอโอดีนอย่างเพียงพอ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าอบรมทั้งหมด 30 คน

มีผู้มาอบรม 26 คน

คิดเป็นร้อยละ 86.66

จากผลการดำเนินการจัดการอบรมให้ความรู้เรื่องป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนจากกลุ่มเป้าหมาย 30 คน มีผู้เข้ามารับการอบรมจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และหลังที่มีการอบรมให้ความรู้ในด้านการดูแลสุขภาพผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนและพัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี มีพัฒนาการสมวัยและหญิงตั้งครรภ์ได้รับการเสริมไอโอดีนอย่างเพียงพออย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชาวบ้านให้ความสำคัญและมีความใส่ใจในสุขภาพและได้รับความรู้จากการอบรมมากขึ้น

หมายเหตุ : อ้างอิงจาก แบบฟอร์มการลงทะเบียน รายชื่อผู้เข้าอบรม

